ANALIZA PROCEDURII DE EVALUARE A OFERTELOR ȘI ATRIBUIRE A CONTRACTELOR DE ACHIZIȚII PUBLICE

Boris COREȚCHI
ORCID: 0000-0001-8841-4838
Universitatea de Stat din Moldova

CZU:

Abstract. *In this article, the procedure for evaluating tenders for awarding contracts in the public procurement procedure is analyzed, as well as the contracting procedure for low-value procurement and public procurement that exceed the values stipulated in the law. Its purpose consists in the efficient use of public money, so that there is an optimal ratio between quality and price by satisfying the public interest and developing the living environment of the community. It currently has a major importance in stimulating economic development and sustainable market dynamism.*

Keywords: *contract, public procurement, annual plan, value added tax, public procurement procedures, contracting authority.*

Introducere. Actualmente contractele de achiziție publică sunt contracte cu titlu oneros, înregistrate în scris între unul sau mai mulți operatori economici și una sau mai multe organe contractante în scopul executării de lucrări, furnizării de produse sau prestării de servicii. Ele aduc un aport considerabil în economia statului, fiind des întâlnite în sectoarele: construcțiilor, lucrărilor publice, energiei, telecomunicațiilor și industriei grele.

Scopul lucrării constă în efectuarea analizei procedurii de evaluare a ofertelor de atribuire a contractelor ale achizițiilor publice în contextul unei economii sustenabile.

Metodologia cercetării. Metodologia studiului științific al lucrării se bazează pe aplicarea diferitelor metode de cercetare, acordând prioritate dialecticii, ca suport general pentru epistemologia materială și elementele ei constitutive: analiză, sinteză, deducție și inducție etc.

Multitudinea aspectelor teoretice și practice privind abordările conceptuale ale procedurii de evaluare a ofertelor de atribuire a contractelor ale achizițiilor publice au fost studiate în baza Legii nr. 131/2015 privind achizițiile publice cu modificările ulterioare.

Rezultatele cercetării. Analizând procedura de evaluare a contractelor achizițiilor publice, observăm că aceste contracte se planifică în conformitate cu

prevederile Regulamentului cu privire la modul de planificare a contractelor de achiziții publice aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1419/2016. Condițiile procesului de planificare a contractului de achiziții publice sunt următoarele: cunoașterea exactă a necesităților de bunuri, lucrări sau servicii; existența surselor financiare sau a dovezii alocării acestora; calcularea valorii presupuse a contractului de achiziții publice, dar în cazul în care contractele sunt atribuite simultan în loturi separate, se calculează valoarea cumulativă a tuturor loturilor [3].

Pragurile valorice ale achizițiilor publice fără TVA sunt achizițiile publice de valoare mică și sunt stipulate în Legea nr. 131/2015 cu privire la achizițiile publice cu modificările ulterioare.

Cercetând procesul de evaluare, reținem că contractele de achiziții publice care intră în sfera de aplicare pot fi încheiate numai după îndeplinirea termenelor de așteptare de 11 zile de la data transmiterii comunicării despre rezultatul aplicării procedurii de atribuire. Totodată dacă autoritățile contractante nu transmit comunicarea privind rezultatul aplicării procedurii termenul se prelungește cu 5 zile. Contractele de achiziții publice, care sunt înregistrate până la împlinirea termenelor indicate mai sus, sunt lovite de nulitate [5].

Potrivit pct. 3 din Regulamentul cu privire la achizițiile publice de valoare mică, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 665/2016, un acord de cumpărare publică de valoare mică este un document legal care implică plăți și este redactat conform normelor actuale. Acesta este exprimat prin intermediul unui cont de plată, atunci când valoarea sa nu depășește 10.000 de lei, fără TVA, sau prin intermediul unui contract încheiat între autoritatea care achiziționează și operatorul economic, atunci când valoarea sa depășește 10.000 de lei. Dacă valoarea acestuia depășește 10.000 lei fără TVA și administrarea resurselor financiare se realizează prin intermediul sistemului trezoreriei, în decurs de 15 zile de la momentul finalizării [1].

Achizițiile publice cu valoare redusă care nu sunt înregistrate conform normelor legale nu au valabilitate juridică. De menționat, că autoritatea care a încheiat contractele nu are permisiunea de a mări cantitatea de bunuri, servicii și lucrări specificate în acestea. În punctul 12, autoritatea are permisiunea de a alege una dintre procedurile de achiziție publică specificate de legea care reglementează achizițiile publice, chiar dacă valoarea estimată a contractelor de achiziție publică, fără TVA, nu depășește limitele stabilite. În acest caz, toate cerințele legale vor fi respectate fără nicio excepție. Iar în art. 44 alin. (2) al Legii nr. 131/2015 [4], se menționează, că este obligatoriu ca oferta să conțină toate elementele pe toată durata de valabilitate stabilită de autoritatea contractantă și va trebui să țină cont de: complexitatea achiziției, perioada necesară grupului de lucru pentru evaluarea ofertelor, termenul de așteptare și de semnare a

contractului de achiziție, precum și termenul pentru soluționarea eventualelor contestații.

De asemenea, potrivit art. 67 alin. (1) al Legii nr. 131/2015, orice propunere cu un interval de timp mai mic va fi respinsă de către entitatea contractantă ca fiind inadecvată. Corespunzător, în cazul în care organul contractor solicită depunerea garanției pentru ofertă în conformitate cu prevederile art. 68 al Legii nr. 131/2015 cu privire la achizițiile publice, aceasta urmează a fi valabilă cel puțin pe perioada de valabilitate a ofertei. O garanție pentru ofertă valabilă pentru un termen mai scurt va atrage respingerea ofertei. Pentru achizițiile publice de bunuri și servicii cu o valoare estimată mai mică de 800.000 lei și de lucrări cu o valoare estimată mai mică de 2.000.000 lei, autoritatea contractantă este în drept să nu ceară operatorilor economici depunerea garanției pentru ofertă și/sau a asigurării execuției contractului în mod corespunzător, de asemenea publicarea anunțului de intenție nu este obligatorie. Potrivit alin. 8, înainte de atribuirea contractului de achiziții publice/acordului-cadru, entitatea achizitoare cere ofertantului clasat pe primul loc în urma aplicării criteriului de atribuire să furnizeze documente justificative actualizate care să dovedească îndeplinirea tuturor criteriilor de calificare și selecție, conform informațiilor incluse în DUAE și conform art. 5 alin. (1) din Lege menționată, autoritățile contractante în termen de 10 zile de la data semnării contractului, vor prezenta Agenției Achiziții Publice informația privind contractele de achiziții publice atribuite.

În derularea achizițiilor publice este necesar utilizarea CPV-ului, care are drept scop crearea unui sistem unic de clasificare aplicabil achizițiilor publice, de a unifica referințele folosite de instituțiile și autoritățile contractante pentru descrierea obiectului achiziției. Modalitatea de identificare a codurilor CPV este descrisă în Hotărârea Guvernului nr. 339 din 26.05.2017 cu privire la acceptarea Regulamentului privind Vocabularul Comun al achizițiilor publice (CPV) [5].

La finalitatea achiziției, în conformitate cu art. 68 alin.(8) din Legea nr. 131 din 03.07.2015 care se referă la achizițiile publice, garanția de bună execuție se returnează de către autoritatea contractantă la momentul executării integrale a contractului de achiziții publice, iar cadrul normativ nu stabilește un cuantum al reținerii garanției de bună execuție raportat la gradul de executare a contractului de achiziții publice [4]. Respectiv, în cazul neexecutării parțiale a obligațiilor contractuale AC va reține integral garanția de bună execuție.

Cadrul normativ cu incidență în domeniul achizițiilor publice nu reglementează repararea eventualului prejudiciului material din contul reținerii garanției de bună execuție. Respectiv, în situația dată autoritatea contractantă va solicita acoperirea prejudiciului material și va întreprinde măsuri de reținere a garanției de bună execuție. Ulterior, autoritatea contractantă, va înainta solicitarea de includere a operatorului economic în lista de interdicție. De specificat, că este

necesar de plafonat 15% din calculul a fiecărui lot în parte, indiferent de numărul de loturi atribuit unui operator economic [2].

Concluzii. Analizând procesul de evaluare a ofertelor de atribuire a contractelor ale achizițiilor publice, putem menționa că acesta se efectuează în strictă conformitate cu Legea Nr. 131/2015 privind achizițiile publice. În acest scop sunt evidențiate unele criterii privind utilizarea eficientă a banilor publici și minimizarea riscurilor autorităților contractante, transparența procedurii de achiziție, asigurarea unei concurențe de piață și combaterea concurenței neloiale, promovarea unei dezvoltări durabile, tratare egală, imparțialitate, nediscriminarea între ofertanți și operatori economici, etc.

Referințe bibliografice

1. PARASCHIV, C.M. Achiziții publice. Jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene. București: Universul Juridic, 2022, 314 p. ISBN 978-606-39-1018-0
2. STAN, M.IM. Achiziții publice. Curs universitar. București: Pro Universitaria, 2022, 390 p. ISBN 978-606-26-1417-1
3. КОРЕЦКИЙ, Б. Закупки: Курс лекций. Кишинэу: Молдавский государственный университет. CEP USM, 2019, 118 с., 10,0 п.л. ISBN 978-9975-142-98-4
4. Legea privind achizițiile publice, nr.131 din 03.07.2015. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr.191-193, art.630. Disponibil: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=113104&lang=ro
5. Agenția Achiziții Publice. https://tender.gov.md